

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Inwestycje alternatywne na polskim rynku

dr Iwona Piekunko-Mantiuk

Politechnika Białostocka
Wydział Inżynierii Zarządzania
Data: 24.10.2025 r.

Organizatorzy

**Wydział Inżynierii
Zarządzania**

POLITECHNIKA BIAŁOSTOCKA

Inwestowanie vs. oszczędzanie

Skąd się biorą oszczędności?

Oszczędności w ujęciu ekonomicznym to część dochodu, która **nie zostaje przeznaczona na bieżącą konsumpcję**, lecz jest odkładana na przyszłość.

Na oszczędności powinno się przeznaczać 10% dochodu. Najlepiej przelać te pieniądze na inne konto, np. konto oszczędnościowe, aby nie były dostępne na bieżące wydatki.

Oszczędności budują także kapitał, który w przyszłości będziemy mogli pomnożyć poprzez zainwestowanie ich.

Inwestowanie vs. oszczędzanie

Po co nam oszczędności?

Oszczędności pełnią kilka ważnych funkcji w życiu człowieka i w gospodarce:

1. Funkcje osobiste:
 - bezpieczeństwo finansowe
 - realizacja celów
 - niezależność
 - spokój psychiczny
2. Funkcje inwestycyjne:
 - kapitał do pomnażania
 - budowanie majątku
3. Funkcje społeczne i gospodarcze:
 - źródło finansowania inwestycji w gospodarce
 - stabilizacja

Inwestowanie vs. oszczędzanie

Czym jest inwestowanie?

Inwestowanie to świadome i celowe lokowanie kapitału w aktywa, które mają potencjał przynieść w przyszłości zysk lub wzrost wartości.

Inwestowanie to **strategia ochrony wartości pieniądza, budowania majątku i realizacji długoterminowych celów**. Trzymanie środków wyłącznie w gotówce oznacza ich stopniową utratę wartości, a inwestowanie daje szansę, by pieniądz pracował dla Ciebie.

Inwestowanie zawsze wiąże się z ryzykiem.

Inwestowanie vs. oszczędzanie

Po co w ogóle inwestować kapitał, skoro można go po prostu trzymać na koncie albo w gotówce?

1. Ochrona przed inflacją
2. Pomnażanie majątku
3. Realizacja celów życiowych
4. Dywersyfikacja i bezpieczeństwo

Czym są inwestycje alternatywne?

Inwestycje alternatywne to **formy lokowania kapitału inne niż tradycyjne instrumenty finansowe** (akcje, obligacje, depozyty), charakteryzujące się odmiennym profilem ryzyka i zwrotu, niską korelacją z rynkami klasycznymi oraz często ograniczoną płynnością.

Rodzaje inwestycji alternatywnych

Inwestycje finansowe (instytucjonalne):

- **Fundusze private equity i venture capital** – inwestycje w spółki niepubliczne, często na wczesnym etapie rozwoju.
- **Fundusze hedge** – stosujące zróżnicowane strategie (long/short, arbitraż, global macro).
- **Instrumenty pochodne** – kontrakty futures, opcje, swapy, wykorzystywane do spekulacji i zabezpieczania ryzyka.

Rodzaje inwestycji alternatywnych

Inwestycje w aktywa rzeczowe:

- **Nieruchomości** – mieszkania, grunty, obiekty komercyjne.
- **Surowce i metale szlachetne** – złoto, srebro, platyna, ropa naftowa, surowce rolne.
- **Infrastruktura** – np. inwestycje w projekty energetyczne czy transportowe.

Rodzaje inwestycji alternatywnych

Inwestycje emocjonalne (kolekcjonerskie):

- **Dzieła sztuki** – obrazy, rzeźby, fotografia artystyczna.
- **Przedmioty kolekcjonerskie** – monety, znaczki, wina, whisky, samochody zabytkowe.
- **Diamenty i kamienie szlachetne** – jako forma przechowywania wartości.

Rodzaje inwestycji alternatywnych

Inwestycje nowoczesne:

- **Kryptowaluty i aktywa cyfrowe** – Bitcoin, Ethereum, NFT.
- **Crowdfunding inwestycyjny** – finansowanie społecznościowe projektów biznesowych.

Cechy inwestycji alternatywnych

- **Różnorodność:** Inwestycje alternatywne obejmują szeroki zakres aktywów, takich jak nieruchomości, surowce, dzieła sztuki, wina, metale szlachetne, kryptowaluty i wiele innych.
- **Niska korelacja z rynkami tradycyjnymi:** Wiele inwestycji alternatywnych wykazuje niską korelację z rynkami akcji i obligacji, co oznacza, że ich wartość może zachowywać się inaczej niż w przypadku tradycyjnych inwestycji. To może pomóc w dywersyfikacji portfela i zmniejszeniu jego ogólnego ryzyka.
- **Potencjalnie wysokie zwroty:** Inwestycje alternatywne, ze względu na swoją specyfikę i często większe ryzyko, mogą oferować potencjalnie wyższe zwroty niż tradycyjne inwestycje.
- **Mniejsza płynność:** Niektóre inwestycje alternatywne, takie jak nieruchomości czy dzieła sztuki, mogą być mniej płynne niż akcje czy obligacje. Oznacza to, że ich sprzedaż może być trudniejsza i czasochłonna.
- **Wymagana wiedza i doświadczenie:** Inwestowanie w niektóre aktywa alternatywne, takie jak wina czy dzieła sztuki, wymaga specjalistycznej wiedzy i doświadczenia.
- **Wyższe koszty:** Inwestycje alternatywne często wiążą się z wyższymi kosztami transakcyjnymi, opłatami za zarządzanie lub przechowywanie.
- **Ryzyko:** Inwestycje alternatywne, ze względu na swoją specyfikę, mogą być bardziej ryzykowne niż inwestycje tradycyjne. Wartość niektórych aktywów może być trudna do oszacowania, a rynek może być mniej regulowany lub zupełnie nie regulowany..

Przykłady inwestycji alternatywnych

Monety kolekcjonerskie

Złoto fizyczne

- Sztabki złota
- Monety bulionowe
- Numizmaty
- Biżuteria

stablediffusionweb.com

Złoto papierowe

Papiery wartościowe z ekspozycją na złoto:

- ✓ ETF (Exchange Traded Funds),
- ✓ akcje spółek wydobywczych,
- ✓ instrumenty pochodne (opcje, kontrakty futures)
- ✓ fundusze inwestycyjne inwestujące w złoto.

<https://www.gpw.pl/etfy>

Złoto plastikowe – klocki LEGO

Mr Gold

- Wyprodukowano tylko 5 tys. szt. (2013 r.), jeden kosztował około 10 zł (około 2.5 \$)
- Obecna wartość nowego, fabrycznie zapieczętowanego Mr. Gold szacuje się na około 9 500 USD.
- Otwarty zestaw waha się w przedziale od 3069 do 3936 USD, w zależności od stanu.

Inwestycje w sztukę

- **Wysoki próg wejścia:** Ceny wartościowych dzieł sztuki często są bardzo wysokie, co ogranicza dostęp dla początkujących inwestorów.
- **Ryzyko:** Rynek sztuki jest subiektywny i zmienny. Nie ma gwarancji, że wartość dzieła wzrośnie.
- **Niska płynność:** Sprzedaż dzieła sztuki może być czasochłonna i trudna, zwłaszcza w przypadku mniej znanych artystów.
- **Koszty dodatkowe:** prowizje dla galerii, koszty konserwacji, ubezpieczenia i przechowywania.
- **Potrzebna wiedza:** Inwestowanie w sztukę z sukcesem, wymaga wiedzy na temat rynku, artystów, stylów, wartości artystycznej i technik.

Rekord cenowy na rynku polskim

- obraz Jacka Malczewskiego „Rzeczywistość” sprzedany za **22,2 mln zł** w czerwcu 2025 roku w domu aukcyjnym DESA Unicum

Przedmioty kolekcjonerskie

Patek Philippe 1518

- po raz pierwszy pokazany w 1941 roku
- na całym świecie wyprodukowano zaledwie 4 sztuki tego modelu
- cena na ostatniej aukcji 11 mln USD (2016)

Zegarki kolekcjonerskie wyróżnia je przede wszystkim ściśle ograniczona liczba egzemplarzy, które zostały wyprodukowane.

Przedmioty kolekcjonerskie

Biżuteria artystyczna łączy w sobie wartość inwestycyjną z walorami użytkowymi i estetycznymi.

Biżuteria artystyczna to często jednostkowe, ręcznie robione dzieła sztuki. Jej wartość rośnie, gdy dzieło pochodzi od uznanego i cenionego artysty

Naszyjnik z brylantami i szmaragdami, lata 50. XX w.

cena 85 000 PLN

Inwestowanie w wino

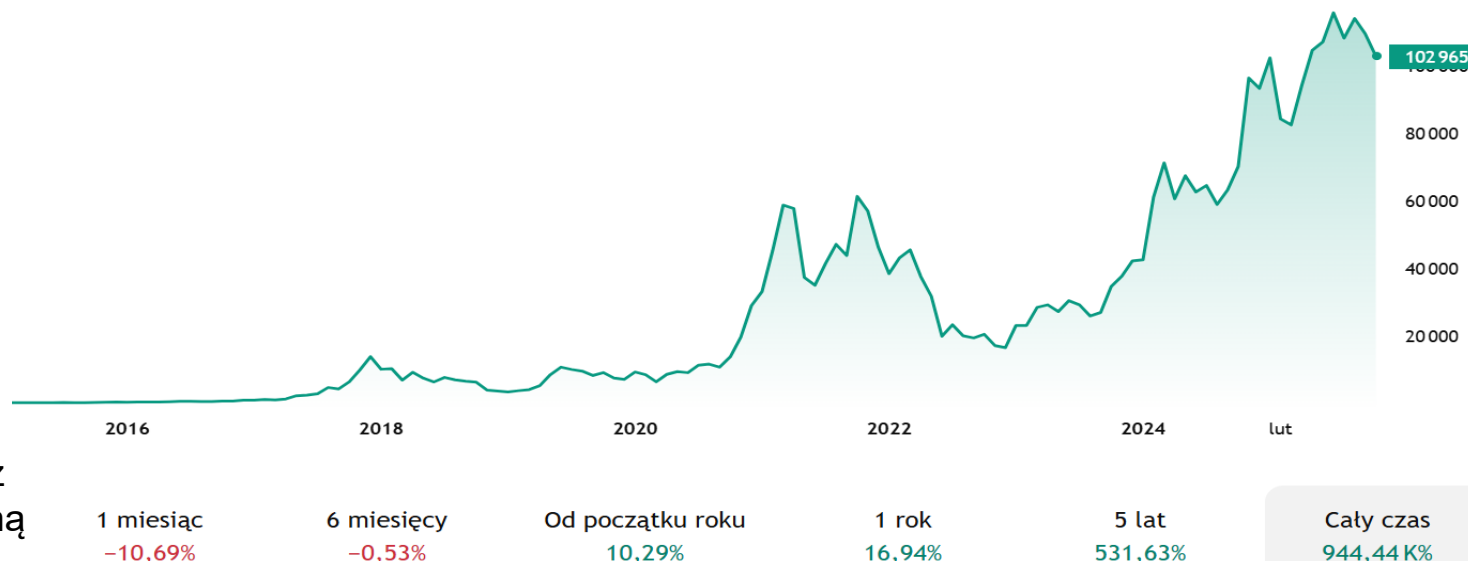
- Inwestowanie w wino to alternatywa dla osób, które pasjonują się winem i są gotowe zainwestować czas i środki w zdobycie wiedzy oraz budowanie kolekcji. Nie dotyczy ona każdego wina, lecz jedynie tak zwanych win inwestycyjnych, które zyskują na wartości wraz z wiekiem.
- Wina inwestycyjne to często limitowane serie, których dostępność maleje z czasem, co naturalnie podnosi ich wartość. Czasami na rynku pozostaje tylko niewielka część początkowej partii, ponieważ reszta została już skonsumowana.

Kryptowaluty

Kryptowaluta to cyfrowa lub wirtualna waluta, która jest zabezpieczona za pomocą kryptografii, co czyni ją odporną na fałszowanie. Działa w zdecentralizowanych sieciach, co oznacza, że nie jest kontrolowana przez żaden bank centralny ani rząd.

Najbardziej znanymi kryptowalutami są Bitcoin i Ethereum.

Wykres Bitcoina, wraz ze stopą zwrotu liczoną na październik 2025

NFT

- **Token NFT**, czyli *non-fungible token* (niewymienialny token), to unikalna, cyfrowa jednostka danych oparta na technologii blockchain. Działa jak cyfrowy certyfikat własności dla cyfrowych lub materialnych przedmiotów, co zapewnia, że dany zasób jest jedyny w swoim rodzaju i nie można go podrobić ani zastąpić.
- Inwestowanie w NFT wiąże się z dużym ryzykiem zmienności cen, brakiem płynności i możliwością oszustw.

- Do zakupu NFT na większości platform potrzebna jest kryptowaluta, np. Ethereum czy Bitcoin
- Giełda, na której dokonuje się obrotu NFT - **OpenSea**

Dziękuję za uwagę